

บทความวิจัย

ผลการประยุกต์หลักการพื้นฐานวิชาการอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี
เพื่อบริหารจัดการเมืองหัวหินอย่างบูรณาการช่วงการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

The application of HDC environmental health principle platform for Hua Hin
Town Municipality collaborative management
During COVID-19 pandemic

นายธนชีพ พิระธรรณิศ Mr.Thanacheep Perathornich¹

นายจิราวัฒน์ ปรัตถกรกุล Mr.Chirawat Paratthakonkun²

นายรัฐปราชญ์ รัตนะ Mr.Rattaprach Rattana³

นายศิวัช บุญเกิด Mr.Siwat Bunkerd⁴

นายธีระพันธ์ จัตพล Mr.Thiraphan Chatphon⁵

นายชลชัย อานามนารถ Mr.Chonlachai Arnamnart⁶

E-mail: chirawat.par@mahidol.ac.th

Received: 21 July 2022 Revised: 7 August 2022

Accepted: 12 August 2022

¹ รักษาการ นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (อนามัยสิ่งแวดล้อม) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, Acting Advisory Public Health Technical Officer (Environmental Health), Department of Health, Ministry of Public Health

² อาจารย์ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล, Instructor, College of Sports Science and Technology, Mahidol University

³ ผู้ช่วยวิจัย (โครงการวิจัย) วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล, Research Assistant (Research Project), College of Sports Science and Technology, Mahidol University

⁴ รองปลัดเมืองพัทยา เมืองพัทยา / (อดีต) รองปลัดเทศบาล เทศบาลเมืองหัวหิน, Assistant Pattaya City Manager, Pattaya City / (Former) Deputy Municipal Clerk, Hua Hin Town Municipality

⁵ ผู้อำนวยการ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองหัวหิน, Director, Division of Public Health and Environment, Hua Hin Town Municipality

⁶ อาจารย์ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล, Instructor, College of Sports Science and Technology, Mahidol University

บทคัดย่อ

โรคโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตผู้คนอย่างกว้างขวาง การใช้มาตรการควบคุมโรคควบคู่กับหลักการอนามัยสิ่งแวดล้อมอาจช่วยบริหารจัดการเมืองอย่างบูรณาการช่วงโรคระบาด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการประยุกต์เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อช่วยบริหารจัดการเมืองหัวหินซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญที่ได้รับผลกระทบมากช่วงโรคระบาด วัตถุประสงค์การวิจัยแบบผสมผสานนี้คือเพื่อสำรวจความเข้าใจของประชาชนเรื่องเครื่องมือเอชดีซีและเพื่อศึกษาปัจจัยที่อาจช่วยบริหารจัดการเมืองอย่างบูรณาการช่วงโรคระบาด กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารเจ้าของ และพนักงานของหน่วยงานภาครัฐและสถานประกอบการธุรกิจ รวมถึงประชาชนเมืองหัวหินเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 280 คน พบว่า ร้อยละ 56.4 เห็นด้วยมากที่สุดว่าควรสนับสนุนให้สถานประกอบการธุรกิจใช้เครื่องมือเอชดีซีเพราะสามารถช่วยให้ประชาชนกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติอย่างรวดเร็ว และร้อยละ 61.8 เห็นด้วยมากที่สุดว่าจะเชิญชวนหรือบอกต่อให้สถานประกอบการธุรกิจอื่น ๆ ใช้เครื่องมือเอชดีซีเพื่อป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรค ส่วนผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ พบว่าปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่อาจช่วยเรื่องการประยุกต์เครื่องมือเอชดีซีเพื่อบริหารจัดการเมืองหัวหินอย่างบูรณาการช่วงโรคระบาด คือทุน 4 ประการ คือทุนมนุษย์ ทุนวัฒนธรรม ทุนสังคม และทุนเศรษฐกิจ และเครือข่ายการทำงานอย่างบูรณาการ 4 ภาคส่วน คือภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นแนวคิด หลักการ และวิธีการบริหารจัดการเมืองอย่างบูรณาการช่วงโรคระบาดโดยประยุกต์เครื่องมือเอชดีซีและปัจจัยที่ทรงศักยภาพของเมือง ทั้งนี้ เมืองหัวหินควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้และเป็นต้นแบบเพื่อการบริหารจัดการเมืองอื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ: เอชดีซี (HDC), อนามัยสิ่งแวดล้อม, โรคโควิด 19, หัวหิน

Abstract

COVID-19 has widely impacted on people's health, socioeconomic aspects, and ways of life. The use of disease control measurements together with environmental health principle might help manage the town collaboratively during COVID-19 pandemic. Therefore, researchers are interested in applying HDC environmental health principle platform (HDC) to manage Hua Hin, the significant and attractive town for tourists, during the pandemic. This mixed model research aimed to survey people's understandings on the HDC and to study factors involving to the Hua Hin Town's collaborative management during the pandemic. The study's participants included administrators, owners, and staff in both public and private organizations,

and general people. Data were collected using a questionnaire and an interview during April 2020 and April 2021. Two-hundred and eighty subjects participated in quantitative study. It was found that 56.4% of participants supported establishments to apply the HDC for rapid recovery. Additionally, 61.8% of the participants were willing to spread word of mouth to other establishments to use the HDC for the disease control and prevention. For qualitative results using an interview, findings were revealed that there are two significant factors related to the application of HDC and collaborative management of the town during the pandemic. The first one is “the Four Capitals” composing of human capital, cultural capital, social capital, and economic capital. The second one is “the Four Collaborative Networks” comprising of public section, academic section, private section, and civil section. This study indicates the concepts, principles, and methods of the Hua Hin Town Municipality’s collaborative management using the HDC and its own powerful potentials during the pandemic. Therefore, these should be made widespread to its people and other towns and cities in order to be as the role model of collaborative and effective town management.

Keywords: HDC, Environmental health, COVID-19, Hua Hin

บทนำ

เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 แพทย์ตรวจพบผู้ป่วยเป็นโรคปอดอักเสบชนิดไม่ทราบสาเหตุ (Unidentified pneumonia) จำนวน 1 ราย ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากนั้นไม่นาน ตรวจพบผู้ป่วยเป็นโรคดังกล่าวในประชาชนจำนวนมาก จนเมื่อต้นปี พ.ศ. 2563 นักวิทยาศาสตร์พบว่าโรคดังกล่าวเกิดจากไวรัสตระกูลโคโรนา (Corona virus) และเป็นไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ซึ่งสามารถติดต่อได้จากคนสู่คน (Human-to-human transmission) ขณะนั้นเริ่มพบผู้ป่วยโรคดังกล่าวเพิ่มขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ต่อมาองค์การอนามัยโลก (WHO) ตั้งชื่อโรคดังกล่าวอย่างเป็นทางการว่าโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (COVID-19) จนกระทั่งในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 องค์การอนามัยโลกจึงออกแถลงการณ์ระบุว่าโรคโควิด 19 เข้าสู่ภาวะแพร่ระบาดไปทั่วโลกแล้ว (Organization., 2022, หน้า สิบคันเมื่อ มิถุนายน 15, 2565,)

โรคโควิด 19 เป็นโรคติดต่อทางเดินหายใจ มีผลทำให้เกิดปอดอักเสบ (Pneumonia) ผู้ป่วยที่ติดเชื้อจะมีอาการมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หายใจลำบาก เจ็บหน้าอก ในบางรายอาจไม่มีไข้ หรือแทบไม่แสดงอาการใดเลย หากรักษาไม่ทัน อาจเกิดปอดอักเสบและเสียชีวิตได้ โรคนี้สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ทางสารคัดหลั่งหลัก ได้แก่ น้ำมูก น้ำลาย รวมถึงการสัมผัสสารคัดหลั่งดังกล่าวจากผู้ติดเชื้อ วิธีการป้องกันคือ

หลีกเลี่ยงการสัมผัสสารคัดหลั่งจากผู้ติดเชื้อ อย่างไรก็ตาม ไวรัสดังกล่าวมีระยะฟักตัวค่อนข้างยาวนานราว 14 วันหรือมากกว่านั้น ผู้ติดเชื้อจึงจะมีการป่วย ดังนั้น ระหว่างช่วงเวลาที่ไม่มีแสดงอาการ คนใกล้ชิดก็สามารถติดเชื้อจากผู้ป่วยได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้โรคโควิด 19 แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วผ่านผู้ติดเชื้อที่ยังไม่แสดงอาการป่วย (Coronavirus (COVID-19), 2022, หน้า สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2565)

ในระยะแรกที่เกิดโรคระบาด กระทรวงสาธารณสุขแต่ละประเทศรวมถึงประเทศไทยกำหนดมาตรการป้องกันเชื้อแพร่ระบาด ได้แก่ การสวมใส่หน้ากากอนามัย (Surgical mask) การใช้กระดาษทิชชู ปิดจมูกและปากเมื่อไอหรือจาม การไม่รับประทานอาหารและเครื่องดื่มร่วมภาชนะ การล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ เป็นต้น แต่มาตรการดังกล่าวสามารถป้องกันการระบาดได้เพียงระดับหนึ่ง เพราะยังพบจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นทุกวัน ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลทั่วโลก รวมถึงรัฐบาลไทยจึงออกมาตรการต่าง ๆ ได้แก่ 1) “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” รมรณรงค์และสนับสนุนให้ประชาชนงดเว้นการเคลื่อนย้ายสัญจรไปตามสถานที่ต่าง ๆ ให้อยู่บ้านและทำงานที่บ้าน เพื่อยับยั้งการแพร่เชื้อ มาตรการนี้นำไปสู่ประกาศปิดสถานศึกษา ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหารประเภทนั่งรับประทาน สนามกีฬา ศูนย์ออกกำลังกาย และสถานที่อื่นที่เสี่ยงให้ประชาชนไปรวมตัวกันและติดโรคกันได้ง่าย และ 2) การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) เพื่อให้ประชาชนที่ยังต้องออกมาใช้ชีวิตข้างนอกบ้านป้องกันตัวเองและผู้อื่นเพื่อไม่ให้ติดเชื้อกันและกัน และเมื่อไม่นานนี้ รัฐบาลได้ออกมาตรการที่เข้มข้นขึ้นคือ การออกพระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ประกาศเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทั่วราชอาณาจักรซึ่งมีผลบังคับใช้อย่างเข้มข้น

ประสิทธิผลที่เห็นได้อย่างชัดเจนจากมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลคือประเทศไทยมีจำนวนผู้ติดเชื้อลดลงหากพิจารณาเป็นรายวันในภาพรวมจำนวนผู้ติดเชื้อยังเพิ่มขึ้นแต่เป็นไปในลักษณะที่ไม่รวดเร็วมาก ซึ่งทำให้การเตรียมความพร้อมด้านการสาธารณสุขและระบบสนับสนุนการทำงานด้านต่าง ๆ รวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์รองรับจำนวนผู้ป่วยได้ทันและช่วยทำให้บุคลากรทางการแพทย์ที่มีจำนวนจำกัดดูแลผู้ป่วยได้อย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม แม้ว่ามาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลจะมีประสิทธิผลมาก แต่ในทางกลับกัน มาตรการนี้ทำให้ประชาชนต้องปรับตัวกับการใช้ชีวิตประจำวันอย่างมากและอย่างรวดเร็ว เนื่องจากประชาชนจะถูกจำกัดให้อยู่ในที่ที่พักอาศัยของตนและไม่เดินทางหากไม่จำเป็น นักเรียนนักศึกษาต้องเรียนหนังสือและสอบแบบออนไลน์ คนทำงานส่วนใหญ่ต้องทำงานและประชุมที่บ้านผ่านระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ การค้าขายเน้นช่องทางออนไลน์เป็นหลัก นอกจากนี้ ประชาชนจำนวนมากที่ต้องถูกเลิกจ้างหรือถูกลดเงินเดือน ทำให้รายได้ลดลง สำหรับผู้สูงอายุเมื่อได้ยินข่าวลือข่าวลวงต่าง ๆ และเห็นลูกหลานลำบากเดือดร้อนก็เกิดความวิตกกังวลจนร่างกายอ่อนแอ บางคนเจ็บป่วยอยู่แล้วหรือมีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงก็อาจเจ็บป่วยไม่สบายมากขึ้น ทั้งหมดนี้ เห็นได้ว่าโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบด้านต่าง ๆ แก่ผู้คนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพกายและใจ

แม้ว่ารัฐบาลประกาศผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ (Lockdown) ตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม 2563 แล้ว หน่วยงานและสถานประกอบการต่าง ๆ ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า ศูนย์กีฬาและออกกำลังกาย ตลาด สวนสาธารณะ ร้านตัดผม เป็นต้น แต่เมื่อเริ่มเปิดทำการหรือให้บริการตามปกติได้ระยะหนึ่ง

โรคโควิด 19 กลับมาระบาดใหม่เป็นระลอก ๆ และพบว่าเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถกลายพันธุ์เป็นเชื้อที่มีคุณสมบัติใหม่ ๆ จนรัฐบาลประกาศมาตรการและดำเนินการต่าง ๆ เพื่อควบคุมโรค เช่น การให้วัคซีนป้องกันโรคแก่ประชาชน การวิจัยพัฒนายาสมุนไพรเพื่อรักษาผู้ป่วย การรณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ได้แก่ การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือบ่อย ๆ การจำกัดจำนวนผู้คนที่ไปรวมตัวกันในสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

หัวหินเป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญของประเทศไทยและของโลกที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19 สถิติสถานการณ์โรคโควิด 19 ช่วงวันที่ 1 มกราคม ถึง 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบผู้ติดเชื้อ จำนวน 23,886 คน ส่วนในอำเภอหัวหิน พบผู้ติดเชื้อ จำนวน 6,619 คน ซึ่งเป็นจำนวนสูงที่สุดกว่าทุกอำเภอในจังหวัด (จำนวนผู้ป่วยยืนยัน โรคโควิด 10 รายอำเภอจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามวันที่รายงาน, 2565, หน้า สืบค้นเมื่อ กรกฎาคม 15, 2565) ด้วยเหตุที่เมืองหัวหินเป็นเมืองที่มีทุนและคุณค่าที่หลากหลาย กล่าวคือเป็นเมืองของพ่อ เป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวคุณภาพเข้ามาจำนวนมาก เป็นเมืองที่มีการคมนาคมครบถ้วนทั้งทางบก ทางราง ทางทะเล และทางอากาศ เป็นผลให้เมืองหัวหินทำรายได้หลักจากการท่องเที่ยวเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ ดังนั้น เมื่อเมืองหัวหินได้รับผลกระทบจากโรคโควิด 19 จึงจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้และค้นหาแนวทางและวิธีการบริหารจัดการเมืองในภาวะวิกฤติและสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อให้ประชาชน ชุมชน และผู้ประกอบการธุรกิจสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติและรวดเร็วที่สุด ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลจากการประยุกต์หลักพื้นฐานอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อบริหารจัดการเมืองหัวหินอย่างบูรณาการช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยศึกษาแนวคิด นโยบาย การรับรู้ และความคิดเห็นของผู้นำองค์กรทั้งหน่วยงานและระดับที่แตกต่างกันซึ่งนำเครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีไปประยุกต์กับพันธกิจต่าง ๆ ขององค์กร รวมถึงการรับรู้และความเข้าใจเรื่องเครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อใช้ป้องกันโรคโควิด 19 ของประชาชน และทุนหรือศักยภาพด้านต่าง ๆ ของเมืองที่เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีสามารถเข้าไปช่วยสร้างเสริมการบริหารจัดการเมืองในช่วงโรคระบาด

วัตถุประสงค์การวิจัย

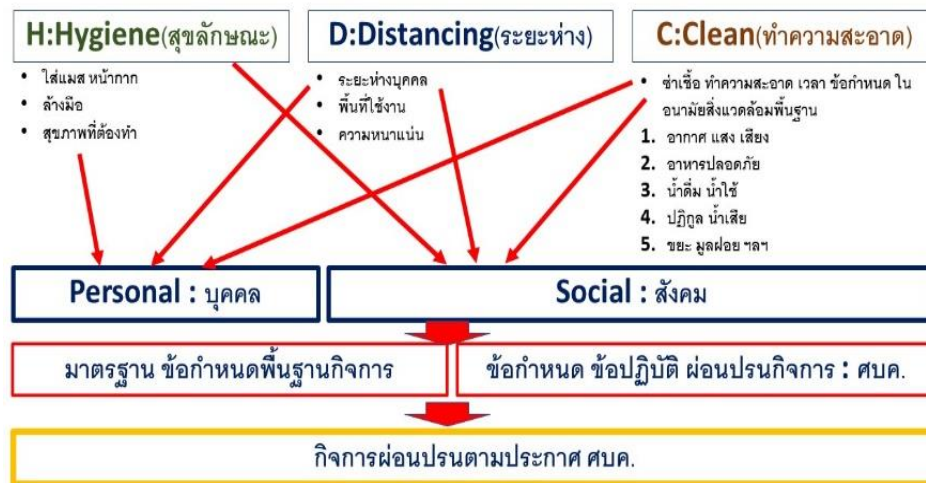
1. เพื่อสำรวจความเข้าใจเรื่องการใช้เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหินเพื่อป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรคโควิด 19
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ช่วยเรื่องการประยุกต์เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อบริหารจัดการเมืองหัวหินอย่างบูรณาการช่วงการระบาดของโรคโควิด 19

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการวิจัยโดยประยุกต์หลักการพื้นฐานอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี (HDC) ของธนชิพ พิธีธรณิศร์ ซึ่งประกอบด้วย H (Hygiene) เป็นเรื่องสุขลักษณะ สุขอนามัยที่ต้องทำ ได้แก่ ล้างมือ สวมหน้ากาก การดูแลสุขภาพร่างกาย เป็นต้น, D (Distancing) เป็นเรื่องการเว้นระยะห่างทางกายภาพ (Physical distancing) ได้แก่ ระยะห่างระหว่างบุคคล พื้นที่ใช้งาน ความหนาแน่นของผู้ใช้พื้นที่ เป็นต้น และ C (Cleanliness) เป็นเรื่องการรักษาความสะอาดตามหลักการอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) อากาศ แสง เสียง, 2) อาหารปลอดภัย, 3) น้ำดื่ม น้ำใช้, 4) สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย และ 5) ขยะมูลฝอย (การควบคุมและ

ป้องกันโรคด้วยอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐานสู่วิถีใหม่, 2564, หน้า สิบคั่นเมื่อ พฤษภาคม 3, 2565) กับทุนและคุณค่าของเมืองหัวหินช่วงการระบาดของโรคโควิด 19

วิธีการจัดการและการปฏิบัติต่อกิจการที่ผ่อนปรน : HDC Platform

ภาพ 1 กรอบแนวคิดหลักการพื้นฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี (HDC platform) กับวิธีการจัดการและปฏิบัติต่อกิจการที่ผ่อนปรน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mixed model research) ผู้วิจัยศึกษาและเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงในพื้นที่เทศบาลเมืองหัวหิน ช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ทั้งนี้ งานวิจัยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนชุดกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล (เลขที่ MU-CIRB 2021/090.2804)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาประกอบด้วยบุคลากรและ/หรือประชาชนจาก ก) ภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลเมืองหัวหิน สำนักงานการท่องเที่ยว (หัวหิน) โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน หน่วยงานด้านสาธารณสุข (หัวหิน) ตำรวจตระเวนชายแดน (หัวหิน) หน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีสวนขับเคลื่อนเมืองหัวหิน เป็นต้น, ข) ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการควบคุมโรคโควิด 19 ของรัฐบาล เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้า ศูนย์ออกกำลังกาย ร้านวด ร้านสปา ตลาดสด ตลาดนัด เป็นต้น, (ค) ภาคการศึกษา ได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย เป็นต้น และ ง) ภาคประชาชน ได้แก่ ประชาชนที่พักอาศัยในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน สำหรับกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย ก) ผู้บริหารเทศบาลเมืองหัวหิน ผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารกิจการเอกชน และผู้บริหารด้านสาธารณสุข จำนวน 5 คน (สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)) และ ข) เจ้าของและ/หรือพนักงานจากสถานประกอบการธุรกิจต่าง ๆ จำนวน 20 คน (สนทนากลุ่ม (Focus Group)) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่

เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการสุ่มตัวอย่างแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากเจ้าของและ/หรือ พนักงานสถานประกอบการธุรกิจ 4 ประเภท คือศูนย์ออกกำลังกายและสุขภาพ โรงแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม และร้านค้าที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวนอย่างน้อย 218 คน (คำนวณจากสูตร $n = \frac{z^2 p(1-p)}{d^2}$) อภิตีฐ อุทิศธรรมศักดิ์ และคณะ (ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ทัศนคติ และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงถวิลหาอดีต: กรณีศึกษาเพลินวาน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2561, หน้า 1265-1278)

2. เครื่องมือที่ใช้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ 1) ส่วนที่ใช้รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามความเข้าใจเรื่องเครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี ประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ ทั้งนี้คำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อประเมินความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง คือ (1) ไม่เลย, (2) เล็กน้อย, (3) ปานกลาง, (4) มาก และ (5) มากที่สุด และ 2) ส่วนที่ใช้รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดดำเนินการสถานประกอบการ และผลการใช้เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีต่อการเปิดดำเนินการสถานประกอบการซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายเปิดจำนวน 16 ข้อ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประสานงานและประชุมหารือหน่วยงานในพื้นที่ พร้อมทั้งสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างเฉพาะเจาะจงและติดต่อประสานงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ ผู้วิจัยอธิบายให้ข้อมูลและรายละเอียดงานวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่าง และแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการวิจัยในคนให้กลุ่มตัวอย่าง แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ทั้งนี้ แบบสอบถามความเข้าใจเรื่องเครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างทำเอกสารแบบสอบถามจนครบจำนวนตัวอย่างที่ต้องการ สำหรับแบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดดำเนินการสถานประกอบการ ผลการใช้เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีต่อการเปิดดำเนินการสถานประกอบการ และความคิดเห็นอื่น ๆ ผู้วิจัยจัดกิจกรรมสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม และเชิญกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมตามนัดหมาย
3. ผู้วิจัยวิเคราะห์และเขียนรายงานการศึกษาวิจัย ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยบันทึกและวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ นำเสนอผลเป็นคำร้อยละ รูปแบบความเรียง สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและ/หรือรายงานการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม แล้ววิเคราะห์และสรุปข้อมูล นำเสนอผลเป็นความเรียงต่อไป

ผลการวิจัย

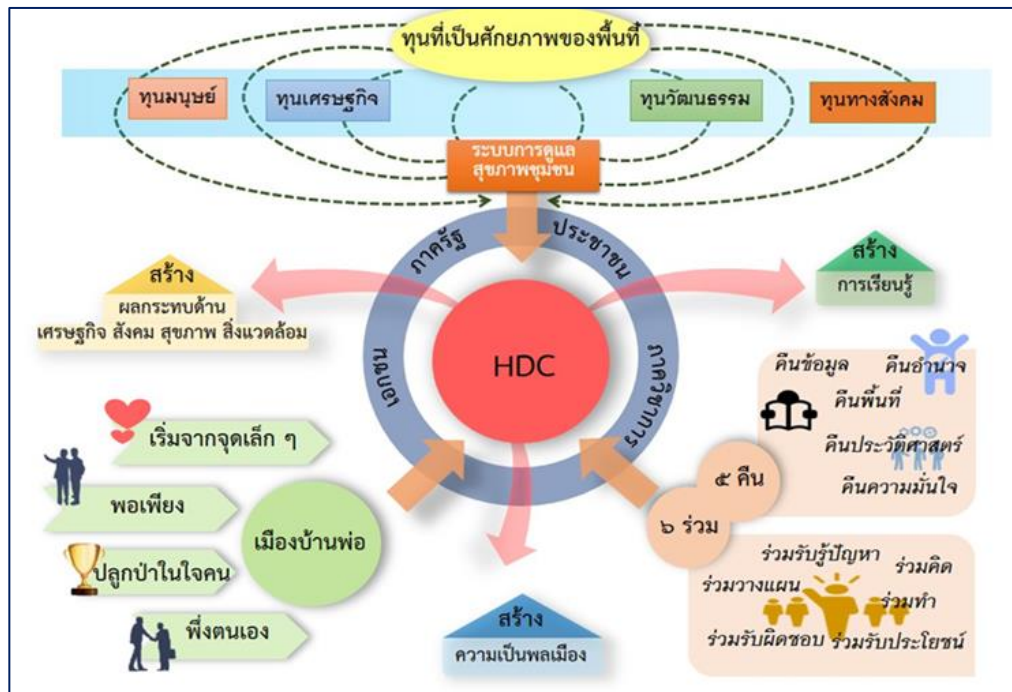
ผลการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน ผู้วิจัยนำเสนอผลระดับคะแนนคำถามแต่ละข้อและร้อยละของจำนวนตัวอย่างที่เลือกตอบ ดังนี้ ข้อ 1 การรู้จักเครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี: ระดับมาก (ร้อยละ 45.4), ข้อ 2 ความคิดเห็นเรื่องเครื่องมือเอชดีซีเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพช่วยป้องกันการติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19: ระดับมาก (ร้อยละ 42.5), ข้อ 3

การทราบข้อมูลเรื่องเครื่องมือเอชดีซีและสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อป้องกันการติดเชื้อและการระบาดของโรคโควิด 19 ได้ทั้งระดับส่วนบุคคล และระดับกลุ่มคนจำนวนมาก องค์กร หน่วยงาน บริษัทห้างร้าน สถานประกอบการ: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 49.3), ข้อ 4 การทราบข้อมูลเรื่องเครื่องมือเอชดีซีประกอบด้วยเรื่องหลักการ 3 อย่างประกอบด้วย 1. สุขลักษณะ (H), 2. การเว้นระยะห่างทางกายภาพ (D) และ 3. การรักษาความสะอาด (C) ระดับมากที่สุด: (ร้อยละ 54.3), ข้อ 5 การทราบข้อมูลเรื่องหลักการเรื่องสุขลักษณะ (H) ประกอบด้วยการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า รวมถึงการล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 62.1), ข้อ 6 การทราบข้อมูลเรื่องหลักการเว้นระยะห่าง (D) ประกอบด้วยการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล รวมถึงการไม่เข้าไปอยู่ในสถานที่แออัด ผู้คนพลุกพล่านด้วย: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 59.3), ข้อ 7 การทราบข้อมูลเรื่องหลักการการรักษาความสะอาด (C) ประกอบด้วยการทิ้งหน้ากากอนามัยหรือกระดาษทิชชูที่ใช้แล้วในถังขยะติดเชื้อ การทำความสะอาดโต๊ะ เก้าอี้ ลูกบิดประตูด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ การขับถ่ายในส้วมที่สะอาด รวมถึงการใช้น้ำที่สะอาดปลอดภัยด้วย: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 53.9), ข้อ 8 ความคิดเห็นเรื่องเครื่องมือเอชดีซีสอดคล้องกับวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของ Thai Stop COVID: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 46.1), ข้อ 9 ความคิดเห็นเรื่องการปฏิบัติตามเครื่องมือเอชดีซีเป็นเรื่องลำบากยุ่งยากและเพิ่มภาระ: ระดับไม่เลย (ร้อยละ 34.3), ข้อ 10 ความคิดเห็นเรื่องเครื่องมือเอชดีซีซ้ำซ้อนกับการใช้ Thai Stop COVID: ระดับมาก (ร้อยละ 27.9), ข้อ 11 ความคิดเห็นเรื่องการปฏิบัติตามเครื่องมือเอชดีซีสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 54.3), ข้อ 12 ความคิดเห็นเรื่องเครื่องมือเอชดีซีเป็นเครื่องมือที่ดี หากปฏิบัติตามแล้ว สามารถช่วยให้ประชาชนสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติอย่างรวดเร็ว และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการติดเชื้อและเกิดโรคระบาดซ้ำในสังคมได้: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 56.4), ข้อ 13 ความคิดเห็นเรื่องเครื่องมือเอชดีซีเป็นเครื่องมือที่ดี หากปฏิบัติตามแล้ว สามารถช่วยให้สถานประกอบการสามารถกลับมาเปิดดำเนินการตามปกติได้อย่างรวดเร็ว และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการติดเชื้อและเกิดโรคระบาดซ้ำ ในสถานประกอบการได้: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 58.2), ข้อ 14 ความคิดเห็นเรื่องเครื่องมือ เอชดีซีมีประโยชน์ ปฏิบัติได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก สมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการใช้เครื่องมือเอชดีซีเพื่อป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรคโควิด 19: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 58.2) และข้อ 15 ความคิดเห็นเรื่องเครื่องมือเอชดีซีมีประโยชน์ ปฏิบัติได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก เมื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการของตนเองใช้เครื่องมือเอชดีซีแล้ว สมควรเชิญชวนหรือบอกต่อให้สถานประกอบการอื่น ๆ ในอำเภอหัวหินใช้เครื่องมือเอชดีซีเพื่อป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรคโควิด 19: ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 61.8)

สำหรับผลการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งผู้วิจัยรวบรวมจากการพูดคุยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง การทบทวนเอกสารและ/หรือรายงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่เพื่อสังเกตและรวบรวมข้อมูลในชุมชนพบว่าปัจจัยสำคัญที่ช่วยเรื่องการประยุกต์เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อการบริหารจัดการเมือง หัวหินช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 ได้อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย **ปัจจัยที่ 1 ทูต 4 ประการ** เพื่อการบริหารจัดการอย่างบูรณาการและสามารถประยุกต์กับเครื่องมือเอชดีซีเพื่อป้องกัน การ

ระบอบของโรคโควิด 19 ได้อย่างดี ทุนดังกล่าวประกอบด้วย 1.1) ทุนมนุษย์ (Human capital) ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลเมืองหัวหิน ผู้ประกอบการธุรกิจ ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นผู้มีภาวะผู้นำ มีความรอบรู้และความสามารถ และเสียสละ, 1.2) ทุนวัฒนธรรม (Cultural capital) ได้แก่ ความเป็น “เมืองของพ่อ” ซึ่งยึดโยงกับสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเหนียวแน่นและยาวนาน ข้อนี้เป็นกลไกสำคัญเรื่องการเชื่อมโยง ร้อยรัด ผูก และหลอมรวมภาคส่วนต่าง ๆ ในเมืองหัวหินเข้าด้วยกันได้อย่างดี และยังเป็น นอกจากนี้ งานประเพณีสำคัญ เช่น ประเพณีทำบุญทุ่ง ประเพณีสงเคราะห์ทางทะเล รวมถึงวัดและศาลเจ้ายังเป็นศูนย์กลางการยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนชาวหัวหิน, 1.3) ทุนสังคม (Social capital) ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.), อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.), ผู้นำชุมชน, ผู้นำชมรมและ/หรือกลุ่มกิจกรรมและ/หรือศูนย์การเรียนรู้ที่หลากหลายกว่า 40 องค์กร เช่น กลุ่มวิถีย้วยหวาน กลุ่มวัยสดใส กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มสมุนไพรมะขาม กลุ่มนาฏศิลป์ กลุ่มเต้นซุมบา กลุ่มโยคะ กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสภาเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลงหัวหิน ซึ่งร่วมเคลื่อนไหวและทำกิจกรรมพัฒนาเมืองหัวหินอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็งความมีทุนสังคมที่ค่อนข้างหลากหลายและเข้มแข็งของเมืองหัวหินสอดคล้องกับงานของรงค์ บุญสวยขวัญ (กรอบแนวคิดเพื่อการอธิบายการบริหารจัดการเมือง, 2561, หน้า 5 (10), 33-60.) ซึ่งกล่าวว่าทุนสังคมของเมืองเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเมือง และเป็นแกนภายในหรือศักยภาพภายในของเมืองที่มีพลังอำนาจทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมอย่างแท้จริง และ 1.4) ทุนเศรษฐกิจ (Economic capital) ได้แก่ กลุ่มสถานประกอบการธุรกิจในเมืองหัวหิน เช่น โรงแรม ร้านอาหาร สถานบันเทิง บริษัทการท่องเที่ยว สวนสนุก ร้านนวด ศูนย์ออกกำลังกายหรือสนามกีฬา เป็นต้น ซึ่งเป็นทุนที่ทรงพลังเนื่องจากสถานประกอบการธุรกิจเหล่านี้จัดตั้งเป็นชมรมและ/หรือสมาคม และประสานงานการทำงานเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ และ **ปัจจัยที่ 2 เครือข่ายการทำงานอย่างบูรณาการ** จากการศึกษาพบว่าเมืองหัวหิน มีเครือข่ายการทำงานอย่างเป็นบูรณาการจากกลุ่มองค์กรและ/หรือบุคคลที่มีศักยภาพและหลากหลาย ประกอบด้วย 2.1) เครือข่ายภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลเมืองหัวหิน โรงพยาบาลหัวหิน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหัวหิน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมอนามัย เป็นต้น สิ่งที่เห็นชัดเจนเรื่องการทำงานกับเครือข่ายภาครัฐเรื่องการบริหารจัดการเมืองช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 คือเมืองหัวหินได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และผู้เชี่ยวชาญด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากกรมอนามัยจัดกิจกรรมบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างการรับรู้เรื่องเครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อช่วยป้องกันการติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 แก่ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานด้านการศึกษา และผู้ประกอบการธุรกิจต่าง ๆ จนสามารถนำเครื่องมือเอชดีซีขยายผลไปใช้ในระดับครัวเรือนและประชาชนทั่วไปได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ, 2.2) เครือข่ายภาคเอกชน ประกอบด้วยสถานประกอบการธุรกิจต่าง ๆ ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้า ศูนย์ออกกำลังกาย เป็นต้น ข้อที่น่าสนใจคือสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว ช่วยเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวประสานงาน และสนับสนุนงบประมาณด้านต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้สมาชิกของสมาคมได้เข้าฝึกอบรมและนำความรู้เรื่องเครื่องมือเอชดีซีไปใช้ ทั้งนี้ สถานประกอบการหลายแห่งจัดตั้ง HDC manager, Mr. HDC และ

Mrs. HDC เพื่อทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงเรื่องการใช้เครื่องมือเอชดีซีในสถานประกอบการของตนเอง, 2.3) เครือข่ายภาควิชาการ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมด้วยช่วยออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการต่อยอดองค์ความรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการวิจัยเครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ช่วยประเมินนวัตกรรมเครื่องมือเอชดีซีและพัฒนาฐานข้อมูลด้านสุขภาพชุมชน และมหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและนำเสนอมุมมองการบริหารจัดการเมืองช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด และ 2.4) เครือข่ายภาคประชาชน ประกอบด้วยกลุ่มคนและ/หรือหน่วยงานที่เป็นทุนสังคมของเมืองหัวหิน ได้แก่ อสม. อบพร. กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มอาสาสมัครด้านโควิด กลุ่มผู้นำชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ เครือข่ายภาคประชาชนเป็นกลไกที่สำคัญเรื่องการบูรณาการและส่งต่อข้อมูลข่าวสารปัจจุบัน และมีส่วนทำให้เทศบาลเมืองหัวหินสามารถแก้ไขปัญหา รวมถึงควบคุมสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด19 ได้รวดเร็ว ทันทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ลักษณะปัจจัยเรื่องทุนและเครือข่ายการทำงานอย่างบูรณาการของเมืองหัวหินสอดคล้องกับงานของพัชรวลัย ศุภภะ. (เครือข่ายการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนต้นแบบในองค์กรชุมชน ตำบลไร่ชิง อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม, 2561, หน้า 69-80) ซึ่งศึกษาเรื่องเครือข่ายการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนต้นแบบ พบว่า การใช้เครือข่ายพหุภาคีจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยอาศัยพลังทุนต่าง ๆ ของเมืองหรือพื้นที่ที่สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเมืองได้จริง

ภาพ 2 ผลการวิจัยแสดงปัจจัยสำคัญที่ช่วยเรื่องการประยุกต์เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อ
บริหารจัดการเมืองหัวหินอย่างบูรณาการช่วงการระบาดของโรคโควิด 19
สรุป

โรคโควิด 19 เป็นโรคอุบัติใหม่ซึ่งนอกจากมีผลต่อสุขภาพภาพรวมและวิถีชีวิตของผู้คนแล้วยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมทั้งระดับภาพรวมและท้องถิ่น ทั้งนี้ เมืองหัวหินซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน เมืองหัวหินประยุกต์เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานที่มีแนวคิดเน้นการป้องกันโรคคือการปฏิบัติตามหลักสุขอนามัย (Hygienem, H), การเว้นระยะห่างทางกายภาพ (Distancing, D) และการรักษาความสะอาด (Cleanliness, C) ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการใช้ศักยภาพที่ทรงพลังของเมืองส่งผลให้การบริหารจัดการเมืองในสถานการณ์วิกฤต มีประสิทธิภาพและบูรณาการมากขึ้นกล่าวคือผลการสำรวจการรับรู้และความคิดเห็นของประชาชนต่อเครื่องมือเอชดีซีเมื่อเมืองหัวหินนำเครื่องมือเอชดีซีใช้บริหารจัดการเมืองและเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบและปฏิบัติผ่านกิจกรรมต่าง ๆ พบว่าประชาชนรับรู้และมีความรู้ความเข้าใจเครื่องมือเอชดีซีระดับดีมาก ทั้งยังเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าควรใช้เครื่องมือเอชดีซีช่วยป้องกันโรคระบาดและเปิดเมืองต่อไป นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองหัวหินคือทุน 4 ประการ และเครือข่ายการทำงานอย่างบูรณาการยังช่วยสนับสนุนการใช้เครื่องมือเอชดีซีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทุน 4 ประการ ประกอบด้วยทุนมนุษย์ ทุนวัฒนธรรม ทุนสังคม และทุนเศรษฐกิจที่ดีและเข้มแข็งอยู่แล้ว มีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำ มีประชาชนที่มีจิตใจ หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียว สมัคสมานสามัคคีเสียสละ ให้ความร่วมมือ และพร้อมอาสาช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างดี และมีกลุ่มสถานประกอบการธุรกิจประสานงานกันอย่างทั่วถึงช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของเมือง ดังนั้น การประยุกต์เครื่องมือเอชดีซีให้เข้าถึงทุน 4 ประการผ่านการกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการกิจกรรมต่าง ๆ เชิงรุก ได้แก่ การฝึกอบรม การวิจัยการทำงานอาสาสมัคร เป็นต้น ส่งผลให้ประชาชนทุกระดับทุกภาคส่วนสามารถรับรู้ เรียนรู้ และปฏิบัติตามเครื่องมือเอชดีซีได้อย่างทั่วถึงและถูกต้อง นอกจากนี้ทุน 4 ประการแล้ว เครือข่ายการทำงานอย่างบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน ซึ่งเป็นโครงข่ายการทำงานที่ยาวนาน ต่อเนื่อง และกว้างขวาง ช่วยสนับสนุนและเกื้อกูลให้ทุน 4 ประการ สามารถนำเครื่องมือเอชดีซีไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ตามบริบทที่แตกต่างหลากหลายได้อย่างดี

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชี้ให้เห็นแนวคิด หลักการ และวิธีการบริหารจัดการเมืองหัวหินอย่างบูรณาการโดยประยุกต์เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีและปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 เมืองหัวหินควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเมืองหัวหินและเมืองอื่น ๆ ได้รับรู้และอาจเป็นต้นแบบให้เมืองอื่นนำไปประยุกต์เพื่อบริหารจัดการเมืองของตนเองต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. หนังสือ

พลศักดิ์ พุ่มวิเศษ. (2562). **อนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental health)**. กรุงเทพมหานคร: แอคทีฟพรีนซ์.

2. วารสาร

พัชรารัตน์ ศุภภะ. (2561). เครือข่ายการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนต้นแบบในองค์กรชุมชน ตำบลไร่จึง อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 2(2), 69-80.

รงค์ บุญสวยขวัญ (2561). กรอบแนวคิดเพื่อการอธิบายการบริหารจัดการเมือง. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5 (10), 33-60.

3. รายงานวิจัย

อภิดิษฐ อุทิศธรรมศักดิ์, ดวงธิดา นันทาภิรัตน์, และปิยวุฒิ ศิริมงคล. (2561). ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ทัศนคติและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา: กรณีศึกษาเขลียงวน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ใน *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2*. (น. 1265-1278). มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ธนชีพ พิระธรณิศร์. (2564). การควบคุมและป้องกันโรคด้วยอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐานสู่วิถีใหม่. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 3, 2565, จาก: <https://apps.hpc.go.th/dl/web/upFile/2020/10-5027-20201015104311/2e8f65ca915ecbaf4a48a3f05fb0213b.pdf>

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2565). จำนวนผู้ป่วยยืนยัน โควิด 10 รายอำเภอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามวันที่รายงาน 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2565. สืบค้นเมื่อ กรกฎาคม 15, 2565, จาก: <https://th-th.facebook.com/ssjpcko>.

World Health Organization. (2022). Coronavirus (COVID-19). สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน. 2565, จาก <https://who.sprinklr.com>